

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2024/048 van 3 mei 2024

INLEIDENDE SAMENVATTING

De uitbetalingsactor ging over tot terugvordering van de sociale toeslag op basis van het proces-verbaal van de politie dat zij ontving via de Sociale Inspectie- en begeleidingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket waarin gesteld wordt dat er sprake is van samenwoning van verzoekster.

De raadsman van de moeder stelt dat zij omwille van de lachgasverslaving van haar echtgenoot samen met haar dochter om veiligheidsredenen verhuisd is in mei 2020 en dat er dus geen sprake is van samenwoonst in de periode van mei 2020 tot en met september 2023.

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering ongegrond is in die zin dat dient te worden vastgesteld dat de moeder in de periode van mei 2020 tot en met september 2023 (periode van terugvordering) een feitelijk gezin vormde met haar echtgenoot overeenkomstig artikel 1, 2° juncto art. 3, §3, 2° BVR Sociale toeslagen. Er kan daarvoor verwezen worden naar de vaststellingen van de politie (waaronder de eigen vaststellingen van de politie, het buurtonderzoek, evenals de verhoren waarin de betrokkenen elkaar tegenspreken).

Op grond van de aangebrachte stukken acht de Geschillencommissie het onvoldoende bewezen dat de verzoekster de diensten heeft willen misleiden zodat de Geschillencommissie van oordeel is dat er geen fraude kan worden weerhouden. De Geschillencommissie meent dat de uitbetalingsactor het dossier in die zin moet herzien (in het licht van de nalatigheidsinteressen en de verjaringsperiode).

Opgroeien

Opgroeien
Geschillencommissie Groeipakket
Hallepoortlaan 27
1060 BRUSSEL
opgroeien.be
groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2024/048

3 mei 2024

REPERTORIUMNR. GC/24/A0045

INZAKE : Mevrouw, wonende te

- Verzoekster -

Hebbende als raadsman: Mr., met kantoor te

TEGEN :

....., met maatschappelijke zetel te

- Verwerende partij –

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoek dat per e-mail d.d. 24 januari 2024 door de raadsman van verzoekster werd ingediend bij de Geschillencommissie Groeipakket¹, gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 8 november 2023;

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 8 februari 2024 waarbij aan verzoekster en haar raadsman de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

¹ Bij de bepalingen van artikel 104, 1^e lid van het Groeipakketdecreet werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een geschillencommissie ingericht. In toepassing van het 2^e lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn waarin hij op basis van dit decreet een beslissing moet nemen (met uitzondering van de in het 3e lid bepaalde uitzonderingen), alleen beroep worden ingesteld bij deze geschillencommissie.

Gelet op het feit dat alle partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op de zitting van 3 mei 2024 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat de raadsman van verzoekster via digitale weg (Teams) werd gehoord op de zitting van 3 mei 2024;

Gelet op het feit dat verwerende partij niet is verschenen of zich heeft laten vertegenwoordigen op de zitting van 3 mei 2024;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

Verzoekster en de heer zijn gehuwd op 20 april 2015. Zij hebben samen één dochter, m.n. (°2018).

Verzoekster ontvangt een Groeipakket van verwerende partij voor

Verzoekster ging op 7 mei 2020 met haar dochtertje alleen wonen. Ze ontvangt vanaf mei 2020 naast het basisbedrag ook een sociale toeslag als langdurig zieke.

Op 16 oktober 2023 ontving verwerende partij een PV van de PZ via de Sociale Inspectie- en begeleidingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket waarin gesteld wordt dat verzoekster en de heer samenwonen, waardoor deze laatste dienst tot fraude heeft besloten.

Verwerende partij ging over tot een herziening van het dossier van verzoekster, rekening houdend met zowel het inkomen van verzoekster en de heer Om die reden ging verwerende partij bij beslissing d.d. 8 november 2023 over tot terugvordering van een bedrag van 4.762,10 euro bestaande uit de sociale toeslag voor de maanden mei 2020 tot en met september 2023, de extra sociale toeslag in de maanden november 2022 en april 2023 en de coronatoeslag. Daarnaast vordert verwerende partij nalatighedsinteressen ten bedrage van 256,75 euro.

Verzoekster kan daar niet mee instemmen; haar raadsman stelt dat verzoekster omwille van de lachgasverslaving van haar echtgenoot samen met haar dochter om veiligheidsredenen verhuisd is in mei 2020 en dat er dus geen sprake is van samenwoning in de periode van mei 2020 tot en met september 2023.

3. Standpunt van verzoekster:

De raadsman van verzoekster verwoordt de grieven van verzoekster als volgt in het verzoek d.d. 24 januari 2024 (letterlijke weergave):

“I. FEITEN

1.

Verzoekster werd op 02.03.2017 door de Geneeskundige Raad voor Invaliditeit erkend als invalide tot en met 31.10.2023.

Tijdens de arbeidsongeschiktheid ontving verzoekster uitkeringen als gerechtigde met

gezinslast.

Verzoekster ontving voor haar dochtertje (°.....2018) van een sociale toeslag omdat het individuele inkomen lager lag dan het toepasselijke grensbedrag.

Verzoekster is sinds 20.04.2015 gehuwd met de heer

Hun huwelijk kende een goede start maar in 2020 werd de echtgenoot verslaafd aan lachgas. Deze verslaving verergerde steeds.

De echtgenoot werd regelmatig door verzoekster naar de spoedafdeling gebracht waarna hij meerdere malen gedwongen werd opgenomen (stuk 7).

Verzoekster bevond zich samen met haar dochtertje in een onveilige situatie en besloot op 07.05.2020 te verhuizen naar de

Meneer verhuisde naar de

Het koppel bleef gehuwd. Verzoekster hoopte dat meneer aan zijn verslavingsproblematiek zou werken.

Echter blijft de verslaving van meneer tot op vandaag een groot probleem (stuk 6).

Ook m.b.t tot de dochter kwam de jeugdhulp een periode tussen om het gezin te begeleiden (stuk 8).

Verzoekster is van 15.06.2021 t.e.m. 0507.2021 bij haar ouders gaan wonen te Hierna verhuisde zij naar de (stuk 4).

Dit betrof een kleine studio voor zichzelf en haar dochtertje. Echter kon zij niet al haar persoonlijke spullen en die van haar dochtertje kwijt in deze kleine ruimte. Zodus stonden er veel spullen bij haar echtgenoot.

Bijkomend wilde verzoekster haar echtgenoot niet volledig aan zijn lot overlaten. Zij ging samen met haar dochtertje vaak op bezoek en bleef ook af en toe slapen om het dochtertje naar de school in te brengen.

Verzoekster heeft haar huwelijk nooit willen opgeven en hoopte steeds dat meneer zijn verslaving zou aanpakken.

Ze wilde hem een tweede kans geven, echter stelde meneer haar keer op keer teleur.

Verzoekster ontkent niet dat zij veel aanwezig was in de woonplaats van haar echtgenoot, maar zij hebben nooit volwaardig samengewoond.

De politiediensten zijn in 2020 meerdere malen moeten tussenkomen op momenten dat verzoekster aanwezig was in de woning wegens intrafamiliaal geweld.

Verzoekster heeft het als invalide zelf zeer zwaar, bijkomend moet zij haar dochtertje alleen opvoeden en heeft zij een echtgenoot die een zware lachgasverslaving heeft.

2.

Op 26.11.2022 wordt zowel bij verzoekster als bij haar echtgenoot een huiszoeking gedaan.

Op basis van het opgestelde PV d.d. 27.10.2022 wordt vastgesteld dat verzoekster vanaf 07.12.2020 t.e.m. 01.12.2022 zogenoemd samenwoonde met haar echtgenoot.....

Via een kantschrift van de arbeidsauditeur van d.d. 27.02.2023 wordt het bovenvermelde PV verzonden aan

Op 08.11.2023 ontvangt verzoekster een schrijven van waarin een terugvordering wordt gevraagd van onterecht ontvangen sociale toeslag zijnde 4.762,10 euro (stuk 1).

Verzoekster ontkent dat zij feitelijk heeft samengewoond met haar echtgenoot. Om deze reden verzoekt zij tot de vernietiging van de beslissing d.d. 08.11.2023.

II. In rechte

EERSTE EN ENIGE MIDDEL: geen samenwoont

De bestreden beslissing steunt zich op artikel 18, 222 en 138 van het Groeipakketdecreet en stelt dat verzoekster moet aanzien worden als samenwonende en dit frauduleus heeft verzwegen.

Verzoekster betwist dit ten sterkste. Zoals voorheen vermeld is de echtgenoot van verzoekster zwaar verslaafd.

Er wordt de meest nadelige interpretatie aan de vaststellingen geven in het PV

Verzoekster weerlegt (sic) hierbij alle aantijgingen waaruit zou blijken dat zij moet aanzien worden als samenwonende:

a) Huiszoeking – administratie – meldingen huiselijk geweld

Zoals voorheen vermeldt heeft de echtgenoot van verzoekster een ernstige lachgasverslaving (stuk 6-7).

Verzoekster is omwille hiervan verhuisd op d.d. 07.05.2020.

Echter kon zij hem niet aan zijn lot overlaten en spendeerde hierdoor regelmatig tijd in zijn woning, te

Op de momenten dat zij daar aanwezig was, kwam haar echtgenoot meerdere keren agressief uit de hoek. Hiervan deed verzoekster dan ook viermaal aangifte.

Om hier dan de lijn door te strekken tot een vaststelling dat verzoekster zou inwonen bij haar echtgenoot is zeer kort door de bocht.

Hetzelfde geldt voor de kleding die gevonden werd in het huis van de echtgenoot.

Verzoekster woonde na de bij haar ouders. Dit was niet meer haalbaar waarop bij besloot te verhuizen naar de

Dit betrof een kleine studio voor zichzelf en haar dochtertje. Echter kon zij niet al haar persoonlijke spullen en die van haar dochtertje kwijt in deze kleine ruimte. Zodus stonden er veel persoonlijke spullen bij haar echtgenoot.

Verzoekster was lange tijd op zoek naar een nieuwe woonst. Zij legt hiervan bewijzen voor (stuk 9).

Bovendien stelt verzoekster met de naam op de deurbel dat zij na de eerste opname, 16.07.2020 tot 25.08.2020, terug plannen had om samen te gaan wonen, maar na enkele dagen herviel meneer opnieuw. Dit blijkt uit het spoedverslag 01.09.2020 alsook de nieuwe opname tussen 16.11.2020 en 25.12.2020 (stuk 6-7).

Verzoekster heeft daarna nooit meer de sticker van de deurbel gehaald. Zij had belangrijkere zaken aan haar hoofd.

Wat betreft de administratieve bijstand die verzoekster deed voor haar echtgenoot.

Uit de medische verslagen blijkt dat hij meerdere liters lachgas gebruikte per dag. Dit uit zich in dissociatief gedrag. Het is dan ook logisch dat hij niet volledig zelf kan instaan voor administratieve zaken. Vooral de moeder van meneer hielp bij dergelijke zaken, verzoekster hielp enkel zeer uitzonderlijk.

Verzoekster verklaart ook tijdens het verhoor bij de politie dat zij af en toe overnachtte bij haar echtgenoot om hun dochtertje naar school te brengen.

Al bovenstaande elementen staan nog steeds niet gelijk aan samenwoonst.

b) Huiszoeking

Verzoekster verklaart ook duidelijk bij de politiediensten dat de persoon die werd aangetroffen in haar appartement op moment van de huiszoeking een vriendin is die normaliter bij haar broer woont, maar veel problemen heeft dus af en toe bij haar blijft slapen.

Deze vrouw heeft zeer veel psychologische problemen. Zij heeft geen verblijfsrecht tevens zijn haar ouders recent overleden. Om deze reden neemt zij altijd de foto's van haar overleden ouders mee.

Ook na deze huiszoeking kan niet worden vastgesteld dat verzoekster samenwoonde met haar echtgenoot.

c) Besluit

De gedelegeerde bestuurder van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket stelt dat verzoekster van 07.11.2020 tot en met 01.12.2022 samenwoonde met haar echtgenoot.

Uit bovenvermelde blijkt echter het tegendeel. Verzoekster woonde gedurende deze periode allen met haar dochter. Het is een understatement om te stellen dat het leven van verzoekster met momenten een beproeving is.

Zij is zelf invalide, neemt de zorg voor haar dochter volledig op zich én probeert te zorgen voor haar verslaafde man.

Echter is zij voor haar eigen veiligheid sinds 07.05.2020 alleen gaan wonen samen met haar dochtertje.

Verzoekster het bedrag van 4.762,10 euro (+ 256,75 euro nalatigheidsinteressen) terugvordering is dan ook van alle redelijkheid ontdaan.

Verzoekster woonde en woont alleen.

De beslissing dient dan ook te worden vernietigd.

**OM DEZE REDENEN,
BEHAGE HET DE GESCHILLENCOMMISSIE,**

Akte te verlenen aan onderhavig verzoekschrift.

De beslissing van d.d. 08.11.2023 te vernietigen.

Kosten als naar recht."

Volgende stukken werden bij het verzoekschrift gevoegd:

1. Bestreden beslissing d.d. 08.11.2023
2. Aangetekend schrijven RIZIV d.d. 31.08.2023
3. Verhoor d.d. 20.12.2022
4. Attest historiek hoofdverblijfplaats
5. Uittreksel rijksregister
6. Medische verslagen d.d. 2020 – 2023
7. Opnamedatum
8. Verslag Jeugdhulp d.d. 28.11.2023
9. Mails zoektocht nieuwe woonst

Ter zitting verduidelijkt meester dat verzoekster zich al jaren in een zeer moeilijke situatie bevindt; mevrouw is zelf invalide en moet haar kind alleen opvoeden terwijl haar echtgenoot kampt met een zware lachgasverslaving. Mevrouw heeft steeds gepoogd om haar huwelijk te redden maar nooit enige intentie gehad om de diensten te misleiden. Voor het overige herneemt meester de elementen die in de stukken reeds werden aangebracht.

4. Standpunt van verwerende partij:

4.1. Beslissing tot terugvordering van verwerende partij aan verzoekster d.d. 8 november 2023:

*“Wij hebben **jouw recht op het Groeipakket opnieuw onderzocht** voor de periode van 05/2020 tot 09/2023.*

*Wij hebben vastgesteld dat je een bedrag van **€ 4.762,10** hebt **ontvangen waarop je geen recht had** voor kind Dit bedrag bestaat uit:*

·: Basisbedrag, Coronatoeslag, Extra sociale toeslag, Schoolbonus en Sociale toeslag

Motivering in de feiten:

Naar aanleiding van de ontvangst van een politieverslag beschikken wij over voldoende elementen om te concluderen dat je vanaf 08/05/2020 tot op heden feitelijk samenwoont met de heer en dat je deze samenwoont bewust verzwegen en ontkend hebt met het oog op het onterecht ontvangen van sociale uitkeringen.

Motivering in rechte:

Het recht op een sociale toeslag in het Groeipakket hangt af van de inkomsten van het gezin waarin het kind verblijft (art. 18 en art. 222 van het Groeipakketdecreet). Je ontving voor de periode 05/2020-09/2023 een sociale toeslag omdat jouw individuele inkomen lager lag dan het toepasselijke grensbedrag. Dit recht moet opnieuw geëvalueerd worden, rekening houdend met jullie gezamenlijke gezinsinkomen. Aangezien jullie gezamenlijke gezinsinkomen het grensbedrag overschrijden moeten wij de sociale toeslagen terugvorderen die wij betaalden voor de periode 05/2020-09/2023.

Motivering van de kwalificatie fraude:

Uit de elementen van het politieonderzoek dat doorgegeven werd aan de sociale inspectie - en begeleidingsdienst van het VUTG blijkt dat jullie doelbewust verklaringen hebben afgelegd die in strijd zijn met de feitelijke elementen in het dossier, met het oog op ten onrechte ontvangen van sociale voordelen, waaronder de sociale toeslag in het Groeipakket

(art. 138 van het Groeipakketdecreet).

Wij moeten € 4.762,10 van je terugvragen.

(...)

De verjaringstermijn is 5 jaar.

Op grond van artikel 138 van het Groeipakketdecreet (van toepassing voor gezinsbijslag die ten onrechte verkregen werd door frauduleuze handelingen of valse of bewust onvolledige verklaringen van de sociaal verzekerde) geldt een verjaringstermijn van vijf jaar vanaf de datum waarop de kinderbijslaginstelling kennis neemt van de frauduleuze situatie.

Dat betekent dat geen enkele betaling verjaard is.

Daarom moeten wij € 4.762,10 van je terugvragen.

Omdat je schuld het gevolg is van fraude moet je ook nog € 256,75 nalatigheidsintresten betalen (art. 101 van het Groeipakketdecreet van 2018). Een detail van de berekening van deze intresten vind je in bijlage.

Wij houden 100 % in op de volgende betalingen die je van ons ontvangt.

*Heb je financiële problemen en ligt deze inhouding te hoog, contacteer ons dan. Reageer je niet op die inhoudingen, dan ga je stilzwijgend akkoord. Elke inhouding stuit dan de verjaring.
(...)”*

4.2. Standpunt van verwerende partij aan het secretariaat van de Geschillencommissie d.d. 20 februari 2024:

*“..... betaalt in dit dossier Groeipakket voor het kind aan de moeder
(bijslagtrekkende).*

De ouders, en, zijn gehuwd op 20/04/2015. Hun dochter is geboren op2018.

Beide ouders zijn arbeidsongeschikt en ontvangen een uitkering.

Mevrouw ging op 7/05/2020 met haar dochttertje alleen wonen. Ze ontvangt vanaf 05/2020 naast het Groeipakket ook een sociale toeslag als langdurig zieke.

Op 16/10/2023 ontvangt een PV via de Sociale Begeleiding- en Toezichtdienst waarin gesteld wordt dat en samenwonen. De Sociale Begeleiding- en Toezichtdienst besluit dat er sprake is van fraude (zie bijlage).

Het dossier wordt voorgelegd op het fraudeplatform. Ook daar wordt vastgesteld dat de ouders feitelijk samenwonen hoewel ze officieel gescheiden leven.

De fraude wordt zonder meer aanvaard (zie bijlage).

De Debetcel vorderde daarop de sociale toeslagen terug voor de periode van 05/2020 – 09/2023 (zie bijlage). Er werd een debet opgemaakt van € 4762,10 (+ 256,75 nalatigheidsinteressen).

Motivatie:

- *Het recht op een sociale toeslag in het Groeipakket hangt af van de inkomsten van het gezin waarin het kind verblijft (artikel 18 en 222 GPD).*
- *..... heeft het samenwonen niet doorgegeven maar bewust verzwegen om zo verder de sociale toeslag te ontvangen waardoor er sprake is van fraude (artikel 138 GPD).*
- *Omdat de schuld een gevolg is van fraude worden ook nalatigheidsinteressen aangerekend (artikel 101 GPD).*

..... is van mening dat de fraude terecht werd vastgesteld en dat dus ook de terugvordering terecht werd opgemaakt.”

Als bijlage werden volgende stukken gevoegd:

- *Debetbrief met nalatigheidsinteressen d.d. 8 november 2023;*
- *Strafdossier en fraude-beoordeling;*
- *Nota fraudeplatform d.d. 19 oktober 2023.*

5. Beoordeling in rechte:

Aangezien het kind geboren is vóór 1 januari 2019, zijn de specifieke overgangsmaatregelen bepaald in het Groeipakketdecreet van toepassing op de gezinsbijslagen.

Cf. Art. 209, §2 Groeipakketdecreet: *‘De artikelen van de kinderbijslagreglementering die zijn opgenomen in boek 5, deel 2, zijn van toepassing op rechtgevend kinderen die geboren zijn vóór 1 januari 2019.’*

In voormeld Boek 5, deel 2, wordt bij deze overgangsbepalingen een onderscheid gemaakt tussen de basisbedragen (titel 1), de kinderbijslag voor wezen (titel 2), de zorgtoeslagen (titel 3), de sociale toeslagen (titel 4), de begunstigden (titel 5) en de keuze van de uitbetalingsactor (titel 6).

In het voorliggende dossier zijn de overgangsbepalingen vervat in artikel 222 van voormelde titel 1 (basisbedragen) en titel 4 (sociale toeslagen) van het Groeipakketdecreet van toepassing.

5.1. Sociale toeslag:

De regels met betrekking tot de sociale toeslag zijn terug te vinden in artikel 222 Groeipakketdecreet dat bepaalt (oorspronkelijke versie):

“§1. Een rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag als vermeld in artikel 210, §1, of dat recht geeft op de gewone wezenbijslag, vermeld in titel 2, kan recht geven op een maandelijkse sociale toeslag als voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in artikel 18, tweede lid, 1° en 2°.

(...)

Het bedrag van de toeslag, vermeld in het eerste en tweede lid, stemt overeen met het bedrag van de toeslag voor langdurig werklozen, vermeld in artikel 42bis van de Algemene kinderbijslagwet, en bedraagt:

*1° 46,88 euro voor het rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag van 92,09 euro;
2° 29,06 euro voor het rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag van 170,39 euro;
3° 5,10 euro voor het rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag van 254,40 euro.*

§2. Het bedrag van de toeslag, vermeld in paragraaf 1, derde lid, 1°, wordt verhoogd tot 100,86 euro voor het betrokken rechtgevend kind, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, als de bijslagtrekkende of de begunstigden van de kinderbijslag voor dat rechtgevend kind in aanmerking komt of komen voor de toeslag voor langdurig zieken en arbeidsongeschikten en mindervaliden, vermeld in artikel 50ter juncto artikel 56, §2, artikel 56quinquies, §1, en artikel 57, eerste lid, van de Algemene kinderbijslagwet.

(...)”

Artikel 18 Groeipakketdecreet bepaalt (oorspronkelijke versie):

“Het basisbedrag, vermeld in artikel 13, wordt voor het rechtgevend kind verhoogd met een maandelijkse sociale toeslag als de inkomsten van het gezin van de begunstigden bepaalde grenzen niet overschrijden.

Het bedrag van de toeslag, vermeld in het eerste lid, bedraagt:

1° 50 euro per kind voor gezinnen tot en met 2 rechtgevend kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis niet meer dan 30.378,60 euro ontvangen;

(...).

De Vlaamse Regering bepaalt met welke inkomsten van welke personen rekening wordt gehouden om de gezinsinkomsten, vermeld in het eerste lid, vast te stellen. Ze bepaalt de periode waarin de sociale toeslag wordt toegekend, en ze kan de gezinsgrootte nader bepalen. (...)”

Artikel 222/1 Groeipakketdecreet bepaalt het volgende:

“Voor elk kind dat in november 2022 recht geeft op een maandelijkse sociale toeslag als vermeld in artikel 222, wordt het bedrag, vermeld in artikel 222, voor de maand november 2022 eenmalig verhoogd met 100 euro.

Voor elk kind dat in april 2023 recht geeft op een maandelijkse sociale toeslag als vermeld in artikel 222, wordt het bedrag, vermeld in artikel 222, voor de maand april 2023 eenmalig verhoogd met 100 euro.

Het bedrag van 100 euro, vermeld in het eerste en tweede lid, wordt in afwijking van artikel 4 niet geïndexeerd.”

Op basis van het voornoemde is het recht op de sociale toeslag afhankelijk van de inkomsten van het gezin.

Bij Besluit van de Vlaamse Regering is bepaald wat moet worden verstaan onder het begrip ‘gezin’ voor het toetsen van de inkomsten (cf. artikelen 1, 2°, 2 en 3 van het Besluit van 21 september 2018 van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag – hierna BVR Sociale Toeslagen genoemd).

Aldus wordt een **feitelijk gezin** gedefinieerd als: *“een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad zijn, **samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier**”* (art. 1, 2° BVR Sociale toeslagen).

Art. 2, §1, tweede lid BVR Sociale Toeslagen bepaalt:

“Er wordt rekening gehouden met de inkomsten van de begunstigde en de persoon met wie hij een feitelijk gezin vormt als er maar een begunstigde is of als de beide begunstigten voor hetzelfde rechtgevend kind, niet op hetzelfde adres wonen.”

Het samenwonen blijkt uit een gemeenschappelijk domicilie volgens de gegevens vermeld in het Rijksregister (art. 3, §1 BVR Sociale Toeslagen).

Als het samenwonen niet blijkt uit de gegevens van het Rijksregister, kan de vorming van een feitelijk gezin bewezen worden door hetzij:

1° een controle door de gezinsinspecteur;

2° een vaststelling die gemaakt is door een andere overheidsdienst, waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt;

3° een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof;

4° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de begunstigde en van de persoon met wie de begunstigde samenwoont (art. 3, §3 BVR Sociale Toeslagen).

Artikel 3, §4 BVR Sociale Toeslagen bepaalt:

“§4. De vorming van een feitelijk gezin kan weerlegd worden door:

- 1. een geregistreerde huurovereenkomst tussen de begunstigde en de persoon met wie hij samenwoont;*
- 2. een arbeidsovereenkomst met recht van inwoon;*
- 3. een attest van detentie;*

4. een registratieformulier van de mantelzorger, die niet een persoon is als vermeld in artikel 2, §2, 1°;
5. een afwezigheidsattest van het vluchthuis of sociaal huis;
6. een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een rechtgevend kind in het gezin;
7. een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een andere persoon dan de begunstigde met dezelfde woonplaats;
8. een verklaring van geen feitelijke gezinsvorming van de begunstigde en de niet-verwante persoon in zijn gezin;
9. het feit dat de niet-verwant zelf nog rechtgevend is op gezinsbijslagen op het ogenblik dat hij in het gezin van de begunstigde komt;
10. een bewijs dat het om een inschrijving op een referentieadres gaat;
11. een attest van de FOD Binnenlandse Zaken en een attest van immatriculatie dat is afgeleverd aan de asielzoeker tijdens de asielaanvraagprocedure;
12. een vaststelling die gemaakt is door een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt.

In het eerste lid wordt verstaan onder niet-verwante persoon: een persoon die geen bloed- of aanverwant is tot en met de derde graad.

Een gezinsinspecteur staaft de verklaringen, vermeld in het eerste lid, 6° tot en met 8°, altijd door een controle ter plaatse.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, kan de lijst van bewijsmiddelen, om de vorming van een feitelijk gezin te bevestigen of te weerleggen, aanvullen.

§5. De vorming van een feitelijk gezin kan niet weerlegd worden als de begunstigde samenwoont met een persoon met wie hij zich in een van de volgende gevallen bevindt:

1. *ze hebben een gemeenschappelijk kind;*
2. *ze hebben samen de gezinswoning gekocht of gebouwd.”*

Om het gezinsinkomen van verzoekster te bepalen, dient er derhalve eerst te worden bepaald met welke inkomsten van welke personen rekening dient te worden gehouden.

Het aldus bekomen gezinsinkomen moet vervolgens getoetst worden aan de toepasselijke inkomensgrenzen om zo te bepalen of er recht is op een sociale toeslag.

I.c. heeft de discussie betrekking op de vraag of verzoekster in de periode van mei 2020 tot en met september 2023 al dan niet een feitelijk gezin vormde met haar echtgenoot, de heer, en of er aldus voor de berekening van het recht op de sociale toeslag voor die periode rekening gehouden dient te worden met het inkomen van verzoekster of met het inkomen van zowel verzoekster als van de heer

Aangezien er i.c. geen samenwoning blijkt uit het Rijksregister, zal dienen nagegaan te worden of de vorming van een feitelijk gezin bewezen wordt.

5.2. Coronatoeslag

De toekenningsvoorwaarden van de eenmalige COVID-19-toeslag zijn bepaald in het Decreet van 27 november 2020 tot toekenning van een eenmalige toeslag van 35 euro in het kader van het gezinsbeleid naar aanleiding van de coronacrisis (BS 02.12.2020).

De algemene toelichting bij het voorstel van het decreet van 27 november 2020 kadert dit als volgt:

“(..)

Dit voorstel van decreet voorziet in een maatregel waarbij een bedrag van 12 miljoen euro wordt ingezet voor hetzelfde doel als de COVID-19-toeslag, namelijk een financiële ondersteuning van kwetsbare gezinnen met kinderen.

Op 18 november 2020 werd in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement een resolutie goedgekeurd over aanbevelingen voor het Vlaamse coronabeleid in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Aanbeveling 95° luidt als volgt: “werk op basis van de evaluatie van de COVID-19-toeslag een specifieke en tijdelijke financiële ondersteuning uit voor gezinnen met kinderen die over een laag inkomen beschikken”.

Concreet omvat dit voorstel van decreet een eenmalige toeslag die zal worden toegekend aan gezinnen met rechtgevendende kinderen waarvan het inkomen de grens van 31.605,89 euro per jaar niet overschrijdt. In november 2020 komen naar schatting 341.202 kinderen in aanmerking voor een dergelijke toeslag.

Voor de toeslag in kwestie wordt een budget uitgetrokken van 12 miljoen euro, zodat eenmalig een bedrag van afgerond 35 euro per kind kan worden toegekend.”

Artikel 3 van het decreet van 27 november 2020 bepaalt het volgende:

“In het kader van de COVID-19-crisis heeft het kind aan wie in november 2020 het bedrag van de toeslag, vermeld in artikel 18, tweede lid, 1° en 2°, of artikel 222, §1, eerste lid, van het decreet van 27 april 2018, wordt toegekend, recht op een eenmalige toeslag van 35 euro onder de toepassingsvoorwaarden van artikel 18 van het decreet van 27 april 2018.

De eenmalige toeslag, vermeld in het eerste lid, wordt definitief aan de begunstigden toegekend. (...)”

In de toelichting bij voorgenoemd artikel wordt verduidelijkt wat bedoeld wordt met de ‘definitieve toekenning’:

“De definitieve toekenning, vermeld in het tweede lid, overschrijft een van de toepassingsvoorwaarden van artikel 18 van het decreet van 27 april 2018. Artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 september 2018 tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag bepaalt dat er a posteriori, namelijk twee jaar na de toekenning, een controle op de gezinsinkomsten wordt uitgevoerd. De eenmalige toeslag, vermeld in dit voorstel van decreet, wordt definitief toegekend zonder controle a-posteriori.”

De uitbetaling gebeurt op dezelfde manier als de betaling van de gezinsbijslagen (art. 4) en wordt uitbetaald in december 2020 of uiterlijk in de maand na de vaststelling van het recht op de eenmalige toeslag (art. 5).

Bijgevolg hangt de beoordeling of er recht is op de eenmalige COVID-19-toeslag samen met de vraag of er aan de inkomensvoorwaarden voldaan is voor de sociale toeslag in de maand november 2020.

5.3. Toepassing in casu

* Er dient te worden vastgesteld dat verzoekster op volgende adressen gedomicilieerd was:

- van 8 mei 2015 tot 7 mei 2020:
- van 7 mei 2020 tot 15 juni 2021:
- van 15 juni 2021 tot 5 juli 2021:
- van 5 juli 2021 tot 2 december 2022:
- Van 2 december 2022 tot 3 november 2023:
- Van 3 november 2023 tot heden:

De heer was op volgende adressen gedomicilieerd:

- Van 14 mei 2012 tot 16 oktober 2020:
- Van 16 oktober 2020 tot 7 maart 2023:
- Van 7 maart 2023 tot heden:

Hoewel verzoekster en de heer tot op heden gehuwd zijn, is er enkel een gezamenlijk domicilie-adres geweest van 8 mei 2015 tot 7 mei 2020 op het adres te

* Uit het begrip 'feitelijk gezin' volgt dat in het kader van het Groeipakket rekening moet worden gehouden met het geheel van feitelijke elementen die kunnen wijzen op het in mindere of meerdere mate gezamenlijk regelen van het huishouden (financieel of op een andere ondersteunende manier).

Met betrekking tot het begrip 'feitelijk gezin', kan verwezen worden naar volgende bepalingen in het vonnis d.d. 15 maart 2023 van de Arbeidsrechtbank te Gent (afdeling Brugge), onuitg.:

"Het begrip 'feitelijk gezin' wordt in de reglementering inzake het Groeipakket en de daarbij horende uitvoeringsbesluiten van de Vlaamse Regering heel ruim omschreven. Iedere leefeenheid waarbij personen die geen bloed- of aanverwanten zijn tot en met de derde graad, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier wordt als feitelijk gezin beschouwd.

Uit deze definitie vloeit voort dat er sprake is van samenwoning wanneer voldaan is aan de volgende twee cumulatieve voorwaarden: (a) het onder hetzelfde dak samenleven van twee of meer personen (het materiële criterium) en (b) het in hoofdzaak gemeenschappelijk regelen van de huishoudelijke aangelegenheden (het economisch/sociaal criterium).

Het eerste criterium, het «samenleven onder hetzelfde dak», is een feitelijke toestand (Cass. 13 januari 1986, RW 1986-87, 815; Cass. 7 oktober 2002, NJW 2002, 461). Er is daarom niet vereist dat de samenwonenden allen op hetzelfde adres zijn ingeschreven (Cass. 13 januari 1986, RW 1986-87, 815; Cass. 10 mei 1993, Soc. Kron. 1994, 83). Er kan maar sprake zijn van «samenleven onder hetzelfde dak» als de betreffende personen een gemeenschappelijke leefruimte hebben (Arbrb. Luik 21 april 1999, JLMB 2000, 1446) en als zij geregeld aanwezig zijn onder hetzelfde dak, zonder dat vereist is dat zij ononderbroken aanwezig zijn (Cass. 7 oktober 2002, NJW 2002, 461).

Het tweede criterium, het «gemeenschappelijk regelen van de huishoudelijke aangelegenheden», is evenzeer een feitenkwestie (Cass. 10 mei 1993, JTT 1994, 89). Samenwoning vereist niet dat de inkomsten van de betrokkenen in hun totaliteit in gemeenschap zijn gebracht en dat hun vermogens zijn vermengd (Cass. 24 januari 1983, RW 1983-84, 923; Arbrb. Brussel 23 juli 2009 en 26 april 2010, Soc.Kron 2011, 124). Er is evenmin vereist dat een globaal budget voorhanden is (Arbrb. Mechelen 20 februari 1980, RW 1980-81, 792; Arbrb. Brussel 2 februari 2010, Soc. Kron. 2011, 121). In een arrest van 9 oktober 2017 oordeelde het Hof van Cassatie dat, om in het kader van de werkloosheid te kunnen besluiten dat twee of meer personen die onder hetzelfde dak leven, hun huishoudelijke aangelegenheden hoofdzakelijk gemeenschappelijk regelen, het niet volstaat dat zij een economisch-financieel voordeel halen uit het delen van de woning, maar ook dat zij hun activiteiten en andere huishoudelijke aangelegenheden, zoals het onderhoud van de woning en eventueel het inrichten ervan, de was, de boodschappen, het bereiden en nuttigen van de maaltijden gemeenschappelijk

verrichten en daarvoor eventueel financiële middelen inbrengen (Cass. 9 oktober 2017, AR nr. S.16.0084.N, www.cass.be). De nadruk wordt hier dus gelegd op het sociale aspect. Dit sociaal criterium vindt ook in de definitie van de Besluiten van de Vlaamse Regering een duidelijke weerklank. Het elkaar ondersteunen op het gebied van het regelen van het huishouden volstaat volgens dat besluit immers om te kunnen besluiten tot een feitelijk gezin, zonder dat er noodzakelijk sprake moet zijn van enige financiële verwevenheid of economisch voordeel. Dit blijkt duidelijk uit de zinsnede 'hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier'."

* I.c. blijkt het volgende:

Verwerende partij ontving per brief d.d. 2 oktober 2023 van het arbeidsauditoraat het aanvankelijk pv d.d. 27 oktober 2022 van de politiezone, evenals de navolgende pv's d.d. 28 november 2022 en 23 januari 2023.

- Uit het aanvankelijk pv nr. d.d. 27 oktober 2022 blijkt het volgende (letterlijke weergave):

"Uit verschillende interventies op locatie hebben onze diensten ernstige aanwijzingen dat woonachtig is op het adres van haar echtgenoot te....."

Onze diensten hebben verschillende vaststellingen gedaan en volgens deze vaststellingen verblijven en op hetzelfde adres, doch staan ze afzonderlijk ingeschreven. staat officieel ingeschreven in de

(...)

Module meldingen:

8378/2020 d.d. 07/11/2020 om 14.11 uur: heeft onze diensten gecontacteerd omdat haar echtgenoot onder invloed is van lachgas. Hun dochtertje is eveneens aanwezig. zou voor deze problematiek al 2x gecollocerd zijn. Tussendoor heeft hij bij zijn ouders geloged. We vertellen meldster dat zij nog altijd de mogelijkheid heeft om zelf weg te gaan gezien zij vreest voor haar veiligheid en die van haar dochter. Tijdens onze vaststellingen horen wij een kindje boven in het appartement huilen.

8483/20 d.d. 12/11/2020 om 00.06 uur: zegt dat ze slagen op haar hoofd heeft gekregen van haar man. Hij zou haar ook door het raam hebben proberen te gooien. Tijdens de ruzie was het 2-jarig dochtertje van het koppel aanwezig. Het kind heeft alles zien gebeuren.

De vrouw heeft inmiddels haar schoonmoeder gebeld. De schoonmoeder zal samen met haar schoonzus ter plaatse komen. De vrouw kan ook bij haar schoonfamilie gaan logeren. Wij begeleiden de vrouw en haar dochtertje naar buiten.

8541/20 d.d. 14/11/2020 om 15.17 uur: blijft in het appartement zodat zijn moeder en zijn echtgenote naar zijn zieke oma kunnen rijden.

8564/20 d.d. 16/11/2020 om 01.43 uur: echtelijke moeilijkheden in het te Het gezin in onlangs in onze zone komen wonen en er zijn al tussenkomsten geweest. Wij begeven ons samen met ter plaatse. Ter plaatse meldt , vrouw van , dat zij juist terug zijn van de spoed en dat weer is aan het hallucineren. Zij voelt zich niet meer veilig met haar kind. Familie is al onderweg. Wij bemiddelen ter plaatse. is kalm deze keer. Het lachgas heeft hij afgezworen (zegt hij). Vrouw en kind vertrekken en neemt morgen contact op met het vredegerecht voor collocatie van haar echtgenoot. Verder geen onregelmatigheden.

8581/20 d.d. 16/11/2020 om 15.15 uur: Koppel staat aan de planton. Wonen sinds twee weken in onze omschrijving (sic). Wederom problemen met Gaan over tot opstarten van collocatieprocedure.

8616/20 d.d. 16/10/2020: dd 25/11/2020 buurtonderzoek: volgens omwonenden zou er heel regelmatig verblijven.

390/21 d.d. 16/01/21 om 21.11 uur: belt onze diensten omdat er een auto is gestopt die lachgas kwam leveren aan haar man dewelke een serieuze verslaving heeft en hiervoor al gecollocerd is geweest. De auto, een opel astra reed hierop weg nadat haar man in short en op sloefen in de auto is gestapt. Geen correcte kentekenplaat gekend (...). heeft de bestuurder van de opel astra aangesproken en hem gesmeekt geen lachgas aan haar man te verkopen.

3337/21 d.d. 03/06/2021 omstreeks 08.53 passeren wij, in de Wij zien dat boodschappen aan het uitladen is uit het voertuig met nummerplaat Haar dochtertje is eveneens nog aanwezig in het voertuig rechtsachteraan.

2924/22 d.d. 15/03/2022 om 23.28 uur: meldt dat haar man verslaafd is aan lachgas. Hij zou agressief zijn. Ze maakt zich zorgen.

7712/22 d.d. 07/07/2022 om 21.18 uur: meldt dat er iemand lachgas gebruikt op locatie.

7715/22 d.d. 07/07/2022 om 22.22 uur: meldt opnieuw dat er iemand lachgas heeft verkocht aan

7943/22 d.d. 13/07/2022 om 15.37 uur: meldt dat ze buiten aan het wachten is op politie, terwijl echtgenoot in de tuin bezig is met lachgas en joints. Kind van 3 jaar en half is bij de buurvrouw momenteel. Ze durft niet meer binnengaan. Bijkomend meldt ze nog: een vorige keer ('s nachts) is

politie niet komen helpen! Bijkomend staat in melding "oproeper is met haar kind in de auto gaan zitten om zo niet in de buurt van haar partner te moeten zijn".

8127 d.d. 17/07/2022 buren dewelke anoniem wensen te blijven maken zich zorgen omtrent het gezin.

8850/22 d.d. 04/08/2022 om 02.07: buren bellen voor hevige ruzie op locatie. en beiden op locatie aanwezig op het nachtelijke uur.

9433/22 d.d. 16/08/2022 om 13.11 uur oproepster moest bellen van heeft ruzie met

Processen-verbaal opgesteld:

..... d.d. 07/11/2020: verontrustende opvoedingssituatie. Opmerkelijk is dat in het proces-verbaal staat geacteerd: Wanneer wij huidige akte opstellen en alle partijen opzoeken in de databanken stellen wij vast dat de meldster, die zelf de plaats niet wilde verlaten aldaar niet staat ingeschreven met hun dochter.

..... staat nog ingeschreven te, samen met hun dochtertje

..... d.d. 12/11/2020: opzettelijke slagen en verwondingen. Verdachte, slachtoffer en heer dochter.

..... d.d. 16/11/2020: geestesonderzoek

..... d.d. 27/06/2022: jeugdbescherming

..... d.d. 07/07/2022: Wij hebben ten stelligste de indruk dat zij op dit adres woont daar bij vorige interventies zij ook steeds aanwezig was.

..... d.d. 13/07/2022 – verontrustende opvoedingssituatie

Op 13 juli 2022 om 15u41 zijn wij met interventiedienst belast. Wij krijgen de opdracht om ons te begeven naar in Er zouden opnieuw spanningen zijn tussen het koppel. Aldaar woont, °.....1990, zijn vrouw °.....1992 en hun kind, °.....2018.

..... – In het navolgende proces-verbaal 3507/2022 werd verhoord. verklaarde op 12/09/2022: "Daar ik aangaf onze relatie te willen stoppen is zij agressief geworden".

Buurtonderzoek:

Wij voeren een buurtonderzoek uit en de buurtbewoners dewelke allen anoniem wensen te blijven, melden dat op het adres een koppel woont met een 1 kindje. Wanneer we doorvragen waarom ze anoniem wensen te blijven komt naar voor dat ze bang zijn van deze man. Deze is vaak onder invloed.

We vernemen dat telkens er zever is de vrouw vertrekt met haar kindje. Volgens buurtbewoners is de vrouw woonachtig op locatie en af en toe zeer wanhopig. Er is regelmatig ruzie, het kindje loopt dan naar de burens. We vernemen ook dat het kindje achter de hoek naar school gaat.

Uit buurtonderzoek blijkt dat aan de burens heeft gevraagd dat indien zij op de buis van de verwarming klopt ze de politie moe bellen. Dit zou willen zeggen dat haar man agressief is.

Een buurtbewoner heeft ook gezegd dat de vrouw vertrekt aan het appartement met lege handen en dezelfde dag terug toekomt met boodschappen.

Namen op de bel van het appartement

Wij stellen vast dat op de bel van het appartement een sticker kleeft met opschrift van beide namen. (...)

Gegevens school

Het dochtertje gaat naar de kleuterschool Het kindje staat geregistreerd als, Indien er sprake is van een gescheiden gezinssituatie wordt er steeds een tweede fiche ingevuld. Er is geen tweede fiche voor handen! Op het formulier van inschrijving staat als beroep ziekte.

We doen navraag inzake de betalingen schoolfactuur:

Op 18/11/2021 en op 03/06/2022 werden de schoolfacturen betaald door middel van een overschrijving afkomstig van rekeningnummer op naam van, (...)

ANPR:

Er staat een voertuig ingeschreven op naam van met kentekenplaat Wij doen nazicht en stellen vast dat dit voertuig regelmatig als eerste gecapteerd wordt aan de oprit van de autostrade in de rijrichting van

(...)

Navraag wijkagent:

In juli kreeg ik een aanvraag van de dienst burgerzaken gemeente om ambtshalve in schrijven, gezien het vermoeden dat ze er zou verblijven.

Op 25/07/2022 tijdens bijstand Vrederechter (met het ook (sic) op collocatie van) gaf zelf toe dat ze meer in verblijft, dan op haar adres van inschrijving te Wij zijn over gegaan tot ambtshalve inschrijving.

Ondertussen betwist ze de gang van zaken.

Ze zijn volgend de burens op vakantie geweest naar, en zijn terug van ongeveer 15/16 oktober. Sindsdien worden door ons controles gedaan naar de aanwezigheid van haar voertuig Vooral 's morgens vroeg voordat het kindje naar school moet. Meestal is haar voertuig enkele uren later verdwenen.

Nazicht er plaatse

26/10: 07:55 u, vtg aanwezig.

27/10: 07:55 u: vtg aanwezig.

03/11: 08:00 u, ps schoolvakantie, vtg aanwezig en alles donker in app.

04/11: 08:00 u: vtg NIET aangetroffen.

07/11: 07:55u: vtg aanwezig.

08/11: 08:00u, vtg aanwezig.

09/11: 08:00, vtg aanwezig.

(...)."

- In navolgend pv nr. 005044/22 d.d. 28 november 2022 werden de verhoren van betrokkenen opgenomen.

Uit het verhoor van de heer d.d. 20 december 2022 blijkt het volgende (beknopte weergave):

Hij denkt met verzoekster gehuwd te zijn in 2004. Hij stelt dat ze 15 jaar samen zijn. Hij stelt verslaafd te zijn geweest aan lachgas. Zijn vrouw zou apart zijn gaan wonen voor haar veiligheid. Hij stelt dat ze twee jaar geleden 4 weken uit elkaar zijn geweest, maar dat zijn vrouw hem toen opnieuw een kans heeft gegeven. Hij stelt dat het apart wonen kadert in de relationele problemen.

Hij stelt dat er geen financiële of praktische regelingen zijn afgesproken omdat ze niet gescheiden zijn. Nu hij volledig gestopt is met lachgas *is het een goede richting om samen te wonen.*

Op de vraag hoe hij zijn toekomst ziet met stelt hij dat hij hoopt zo snel mogelijk met zijn echtgenote terug samen te wonen en een warm nest te vormen.

Op de vraag op welk rekeningnummer zijn inkomen wordt gestort, antwoordt hij met de melding dat

de rekening op zijn naam staat en dat zijn vrouw een volmacht heeft op deze rekening. Hij denkt dat zij ook een bankkaart heeft van deze rekening.

Hij stelt op het adres te, te zijn ingeschreven en daar ook te verblijven. Af en toe gaat hij naar zijn moeder op het adres te,, maar hij blijft er niet slapen. Hij stelt dat zijn echtgenote officieel zou wonen te,, het huisnummer kent hij niet. Hij stelt daar maar één keer geweest te zijn een jaar geleden, maar daar voor het overige niet te komen. Hij stelt nog dat hij de adressen van zijn echtgenote niet allemaal kent, omdat ze soms niet zou willen zeggen waar ze woont als ze uit elkaar gaan zodat hij haar niet kan vinden. Hij stelt dat ze 4 à 5 jaar hebben samengewoond in de en "*hier in het begin helemaal*". Het huurcontract staat op naam van verzoekster omdat zij dit geregeld heeft toen hij in een instelling verbleef. De huur zou door hem betaald worden. Hij stelt zelf niet te weten op wie zijn naam het contract voor gas en elektriciteit staat of door wie of hoe deze betaald worden, aangezien zijn vrouw de administratie zou doen, soms ook zijn moeder. Hij en verzoekster hebben samen een wagen aangekocht, een, die op naam van verzoekster staat, meestal door haar gebruikt wordt en die door haar meestal wordt betaald. Hij stelt verder geen andere rekeningen te hebben, ook geen gemeenschappelijke rekening met verzoekster.

Over de spullen die werden aangetroffen in zijn woning van een vrouw en een kind tijdens de huiszoeking op 20 november 2022 geeft de heer aan dat dit spullen van zijn vrouw en kind zijn, maar dat die er al 2 of 3 jaar liggen.

De raadsman van verzoeker stelt samenvattend dat het apart wonen kadert binnen de relationele problemen. Dat het begrijpelijk is dat dit vragen oproept, maar dat mijnheer bij alle vragen toelichting heeft gegeven.

Uit het verhoor van verzoekster d.d. 20 december 2022 blijkt het volgende (beknpte weergave):

Zij stelt dat de heer de vader van haar kind is, dat zij sinds 30 april 2015 gehuwd zijn en dat dat op papier nog steeds zo is. Ze stelt dat het papierwerk van de heer door hemzelf en zijn moeder worden gedaan. Zij stelt niet te weten of zij verhoogd kindergeld ontvangt omwille van het feit dat ze niet officieel samenwoont met de heer Ze stelt geen gemeenschappelijke rekening te hebben met de heer Ze had in het verleden een volmacht op zijn rekening, maar ze denkt dat die er nu niet meer is. Ze stelt nooit een bankkaart van zijn rekening te hebben gehad.

Ze stelt nu verhuisd te zijn naar, maar dat de wijkagent nog niet langs geweest is. Voorheen was ze ingeschreven op het adres te, van juli 2021 tot eind november 2022, waar ze een huurcontract op haar naam had. De facturen van de nutsvoorzieningen zouden op haar naam staan en door haar betaald worden. Zij stelt met de heer te hebben gewoond in de

toen ze beslist hebben uit elkaar te gaan omdat hij daar begonnen is met lachgas te gebruiken. Zij stelt een voertuig te hebben die is ingeschreven op haar naam en meestal door haar gebruikt werd en wordt. Het voertuig werd betaald door haar tante. Zij verklaart dat het kind nu naar naar school gaat, voordien zou ze naar te naar school zijn gegaan, waarbij zij aangaf dat ze soms bleven overnachten bij de papa.

Bij de huiszoeking op 20/11/2022 werd een vrouw aangetroffen op het adres van verzoekster, waarvan verzoekster stelt dat dit een vriendin is die ze al drie jaar kent en die af en toe bij haar verblijft als ze problemen heeft met haar broer waar ze bij woont. Enkele weken voordien zou de wijkagent ook nazicht hebben gedaan op dat adres, waarbij diezelfde dame werd aangetroffen.

Over de grote hoeveelheid spullen van verzoekster die werden aangetroffen tijdens de huiszoeking op het adres van de heer op 20 november 2022 en het ontbreken van kinderspullen op het adres geeft verzoekster aan dat ze bezig was met een verhuis en daarom alle kleren van haar dochter en van haar is beginnen opruimen en inpakken om alles van daar naar te verhuizen. Ze geeft aan dat het initieel de bedoeling was om samen te gaan wonen met de heer, maar dat ze dit niet gedaan heeft omdat hij verslaafd was aan lachgas. Op de vraag of zij op het adres heeft verbleven, heeft verzoekster geantwoord: *"Ik heb daar niet gewoond. Wij hebben geen vaste dagen dat ik daar bleef. Wanneer het eens uitkwam dat bij haar vader zou zijn. Of als het eens een keer te laat werd."*

Op de melding dat de wijkagent 13x is langs geweest alvorens verzoekster aan te treffen in de woning te, 6 stelt verzoekster dat zij een heel druk leven heeft, dat ze op school zit. Ze stelt om 07.15 uur te vertrekken naar school om haar dochter af te zetten en pas thuis te zijn tegen 20.00 uur.

Op de vraag waarom de bewoners tijdens het buurtonderzoek hebben gemeld dat er op het adres een gezin (nl. moeder, vader en kind) woont, stelt verzoekster dat ze niet weet waarom de buurtbewoners dit zeggen en dat de heer veel problemen heeft gehad.

Verzoekster stelt eveneens dat er geen financiële regeling is met de heer voor het kind. Zij stelt dat het huurcontract van de te op naam van de heer staat en dat hij alles wat daarmee te maken heeft betaalt en regelt. Ze stelt dat het helemaal in het begin de bedoeling was om daar te gaan samenwonen waardoor haar naam nog op de bel kleeft en dat ze er geen erg meer in had.

Ze stelt dat de school twee adressen heeft, maar dat ze de school niet op de hoogte heeft gesteld van het feit dat zij en de heer gescheiden wonen.

De sociale Inspectie- en Begeleidingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket heeft op basis daarvan op 13 oktober 2023 het volgende geconcludeerd:

“Naar aanleiding van verschillende interventies op het domicilieadres van door de politie tussen en wordt vermoedt dat zij samenwonen op dit adres. Zij staan echter afzonderlijk ingeschreven. en zijn gehuwd en hebben een dochter (°2018).

Deze interventies situeren zich in de periode 11/2020 tot 16/08/2022. In de opgemaakte Processenverbaal blijkt duidelijk dat en hun kind steeds aanwezig waren.

Beide namen staan vermeld op de brievenbus

Buurtonderzoek op het domicilieadres van op de te bevestigt de samenwoning van en Er woont een koppel met een kindje. Mensen wensen anoniem te getuigen want ze zijn bang van de man, hij is dikwijls onder invloed. Er is regelmatig ruzie tussen betrokkenen en dan vertrekt met haar kind. Ze zijn onlangs samen op vakantie geweest naar Marokko.

het kind gaat ook naar school in Volgens de directie zijn de ouders geregistreerd als een gezin op het adres te

De politie heeft 13 woonstcontroles moeten doen om te kunnen aantreffen. Er deed bij de laatste controle een onbekende dame open die opbelde zodat de wijkagent controle kon doen. was niet aanwezig.

op 25/07/2022 geeft aan de Vrederechter toe dat zij eigenlijk meer in verblijft waarop wordt overgegaan tot ambtshalve inschrijving. Deze wordt betwist door

controle op beide adressen op 26/11/2022: op het adres van worden vele vrouwenspullen en kinderspullen aangetroffen. Op het adres van wordt een andere vrouw aangetroffen, (°.....1976). Zij verklaart een vriendin te zijn van en daar te mogen verblijven van haar.

verhoor op 20/12/2022:

..... verklaart door relationele problemen niet met zijn vrouw samen te wonen. verklaart eveneens niet samen te wonen.

zij zegt niet te weten dat zij financiële voordelen heeft door haar alleenwoning.

Beiden genieten een arbeidsongeschiktheidsuitkering”

Het dossier van verzoekster werd eveneens voorgelegd aan het fraudeplatform (Agentschap Uitbetaling Groeipakket) op 26 oktober 2023, waarbij de fraude zonder meer werd aanvaard.

De motivering voor de kwalificatie luidde als volgt:

“Uit de elementen van het politieonderzoek dat doorgegeven werd aan de sociale inspectie - en

begeleidingsdienst van het VUTG blijkt dat jullie doelbewust verklaringen hebben afgelegd die in strijd zijn met de feitelijke elementen in het dossier, met het oog op ten onrechte ontvangen van sociale voordelen, waaronder de sociale toeslag in het Groeipakket.”

Verwerende partij weerhield op basis van de vaststellingen van de politie en van de conclusie van de Sociale Inspectie- en begeleidingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket fraude en feitelijke gezinsvorming van verzoekster met de heer Daarop werd er door verwerende partij bij beslissing d.d. 8 november 2023 overgegaan tot terugvordering van het bedrag van 4.762,10 euro meer 256,75 euro nalatighedsinteressen, bestaande uit sociale toeslagen voor de maanden mei 2020 tot en met september 2023, de extra sociale toeslag in de maanden november 2022 en april 2023 evenals de coronatoeslag aangezien het inkomen van verzoekster en de heer het grensbedrag om recht te hebben op deze toeslagen overschrijdt, wat door verzoekster overigens ook niet wordt betwist (reden waarom er in deze beslissing niet verder op in wordt gegaan).

Op basis van de verschillende elementen in het dossier, oordeelt de Geschillencommissie dat er sprake blijkt te zijn van het vormen van een feitelijk gezin in de zin van het BVR Sociale Toeslagen: er is immers sprake van een leefeenheid waarin twee personen feitelijk samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier, wat i.c. het geval is.

Er blijkt i.c. sprake te zijn van samenwoning op duurzame en regelmatige basis waarbij de wetgeving geenszins vereist dat de samenwoning volledig of dagelijks is. Het gaat in het kader van de Groeipakketreglementering om de begrippen ‘feitelijk gezin’, ‘leefeenheid’, ‘het vormen van het huishouden’. Het gaat niet over de intensiteit van de amoureuze relatie.

Er kan daarvoor verwezen worden naar de vaststellingen van de politie (waaronder de eigen vaststellingen van de politie, het buurtonderzoek, evenals de verhoren van verzoekster en de heer waarin zij elkaar tegenspreken). Het is duidelijk dat verzoekster in de betwiste periode regelmatig bij de heer verbleef en hem hulp en bijstand bood. Ook het RIZIV besloot tot fraude en ging over tot terugvordering van de te veel betaalde bedragen. Er is geen volledige samenvoeging van financiën of het voorhanden zijn van een gezamenlijke rekening vereist.

Daarbij kan eveneens verwezen worden naar de volgende (weliswaar daterend van voor de invoering van het Groeipakketdecreet, maar nog steeds) relevante rechtspraak, waaruit blijkt dat ook een bijdrage op een andere manier dan louter financieel kan leiden tot het bestaan van een feitelijk gezin.

Het Hof van Cassatie heeft destijds, in een arrest van 18 februari 2008², geoordeeld dat tot het bestaan van een feitelijk gezin kan besloten worden, indien de gezinskwesties in onderling akkoord en volledig of ten minste hoofdzakelijk geregeld worden door het samenvoegen, al is het maar gedeeltelijk, van hun respectieve financiële en andere middelen. Dat een van de samenwonenden geen inkomsten heeft, sluit het bestaan van een feitelijk gezin niet uit.

In zijn latere rechtspraak preciseert het Hof in zijn arrest van 9 oktober 2017³ dat vereist is, maar niet volstaat, dat twee of meer personen een economisch-financieel voordeel behalen door een woning te delen. Daarvoor is namelijk ook vereist dat zij taken, activiteiten en andere huishoudelijke aangelegenheden verrichten en daarvoor eventueel financiële middelen inbrengen. Voorbeelden van

² Cass. 18 februari 2008, AR nr. S.07.0041.F.

³ Cass. 9 oktober 2017, AR nr. 16.0084.N.

huishoudelijke aangelegenheden zijn het onderhoud van de woonst, de inrichting ervan, de was, de boodschappen, of het bereiden en nuttigen van de maaltijden.

Het voormelde cassatiearrest van 9 oktober 2017 legde dus de nadruk op de hoofzakelijkheid van het gemeenschappelijke huishouden. Het Hof vermeldt daarvoor veel feitelijke elementen die bij de beoordeling meespelen.

Concreet veronderstelt de hoofdzakelijkheid van het gemeenschappelijke huishouden het samen vervullen van bepaalde huishoudelijke taken. Er moet niet enkel met dergelijke financiële aangelegenheden rekening worden gehouden, want écht samenwonen betekent ook dat verschillende huishoudelijke taken, onderhoud van de ruimtes, de was, het bereiden van maaltijden, enz. gezamenlijk worden uitgevoerd.

Het Hof heeft deze zienswijze nadien nog eens bekrachtigd in twee latere arresten van 22 januari 2018⁴.

Verzoekster mocht dan wel een apart domicilieadres hebben in de periode van mei 2020 tot en met september 2023, maar als het samenwonen niet blijkt uit het Rijksregister, kan de vorming van een feitelijk gezin bewezen worden door een controle door een andere overheidsdienst (zoals i.c. door de politie) waaruit de feitelijke gezinsvorming blijkt, zoals voorzien in art. 3, §3, 2° BVR Sociale Toeslagen.

Verwerende partij heeft bijgevolg terecht rekening gehouden met het inkomen van verzoekster en de heer en is bijgevolg terecht overgegaan tot terugvordering van de sociale toeslag voor de maanden mei 2020 tot en met september 2023, de extra sociale toeslag in november 2022 en in april 2023 en de coronatoeslag.

De Geschillencommissie wijst er volledigheidshalve op dat art. 3, § 5° BVR Sociale Toeslagen bepaalt dat de vorming van een feitelijk gezin niet weerlegd kan worden wanneer de begunstigde samenwoont met de persoon waarmee zij een gezamenlijk kind heeft, zoals i.c. het geval is.

Op grond van de aangebrachte stukken acht de Geschillencommissie het onvoldoende bewezen dat verzoekster de diensten heeft willen misleiden zodat de Geschillencommissie van oordeel is dat er geen fraude kan worden weerhouden.

6. Afzien van terugvordering

Artikel 103 van het Groeipakketdecreet bepaalt het volgende:

“§1. Onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden teruggevorderd, behalve in de gevallen waarin een dergelijke terugvordering wordt uitgesloten door dit decreet, door inhoudingen, verricht door de uitbetalingsactor, overeenkomstig het bepaalde in artikel 1410, §4, van het Gerechtelijk Wetboek, op nog te betalen toelagen in het kader van het gezinsbeleid.

Als de toelage niet teruggevorderd kan worden door middel van inhoudingen, als de betrokkene niet reageert op minimaal twee aanmaningen van de uitbetalingsactor en als hij het afbetalingsplan dat in voorkomend geval is overeengekomen, niet langer uitvoert, vordert de Vlaamse Belastingdienst de onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid terug. De uitbetalingsactor bezorgt de gegevens van de personen bij wie de ten onrechte betaalde toelagen in het kader van het

⁴ Cass. 22 januari 2018, nr. S.17.0039.F; Cass. 22 januari 2018, nr. S.17.0024.F.

gezinsbeleid moeten worden ingevorderd, via het agentschap Opgroeien regie, aan de Vlaamse Belastingdienst.

§2. De uitbetalingsactor kan binnen de voorwaarden, bepaald door de Vlaamse Regering, afzien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag:

1° in bijzondere, gemotiveerde gevallen of in bepaalde categorieën van gevallen, op voorwaarde dat de schuldenaar te goeder trouw is;

2° als het terug te vorderen bedrag gering is;

3° als blijkt dat de terugvordering onzeker of te duur is in vergelijking met het bedrag dat teruggevorderd moet worden.

(...)

§5. Onverschuldigde betalingen die niet teruggevorderd kunnen worden, zijn ten laste van de toelagenreserve van de private uitbetalingsactor waarbij de schuld is ontstaan en ten laste van de algemene middelen als de schuld is ontstaan bij het agentschap.”

Artikel 13 van het Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 13 juli 2019 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigden in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 07.09.2018) – hierna BVR Rechten en plichten genoemd - bepaalt:

“De schuldenaar aan wie een beslissing tot terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag is meegedeeld, kan bij de uitbetalingsactor, waarbij de schuld is ontstaan, een verzoek indienen om van die terugvordering af te zien. De uitbetalingsactor die dat verzoek ontvangt, stuurt een ontvangtbewijs naar de begunstigde.

Een verzoek, in de zin van het eerste lid, om af te zien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag kan alleen ingewilligd worden als de schuldenaar voldoet aan de volgende twee voorwaarden:

- 1. te goeder trouw zijn;*
- 2. zich in een onzekere financiële situatie bevinden.*

In het tweede lid, 1°, wordt verstaan onder te goeder trouw: zich in een behartenswaardige positie bevinden.

De minister bepaalt de wijze waarop de goede trouw, vermeld in het tweede lid, 1°, in bijzondere, gemotiveerde gevallen of in bepaalde categorieën van gevallen wordt vastgesteld.

De financiële situatie, vermeld in het tweede lid, 2°, wordt beoordeeld op basis van de bestaansmiddelen van het gezin.

Als de bestaansmiddelen van de schuldenaar en van een eventuele echtgenoot, persoon met wie de schuldenaar wettelijk samenwoont of persoon met wie de schuldenaar een feitelijk gezin vormt opgeteld zijn, wordt een forfaitaire vermindering toegekend voor de echtgenoot, persoon met wie de schuldenaar wettelijk samenwoont of persoon met wie de schuldenaar een feitelijk gezin vormt en

voor elk kind van het gezin dat kinderbijslag ontvangt. Het bedrag wordt vergeleken met de minimumgrens van 1128 euro en een maximumgrens die gelijk is aan de minimumgrens van 1128 euro vermenigvuldigd met 1,5. Bevindt de schuldenaar zich onder de minimumgrens dan wordt afgezien van terugvordering. Bevindt de schuldenaar zich boven de maximumgrens dan is afzien van de terugvordering niet mogelijk. Tussen die twee grenzen kan gradueel afgezien worden van de terugvordering van de onverschuldigde betaling. De minister stelt de tussenliggende grenzen vast alsook de graduele terugvordering die op deze basis mogelijk is.

Als bestaansmiddelen, zoals vermeld in het vijfde lid, worden beschouwd alle gelden van welke aard ook waarover het gezin van de schuldenaar beschikt, behalve de toelagen in het kader van het gezinsbeleid en andere gezinsuitkeringen die de schuldenaar zelf en de personen aangeduid in het voorgaande lid ontvangen.

De forfaitaire vermindering uit het zesde lid bedraagt 224 euro en wordt geïndexeerd conform artikel 4, §1, van het Groeipakketdecreet van 2018.

De minister bepaalt op welke wijze de bestaansmiddelen gecontroleerd worden om een onzekere financiële situatie als vermeld in het tweede lid, 2°, vast te stellen.

In het vijfde lid wordt feitelijk gezin gebruikt zoals beschreven in artikel 1, 2°, van het Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag.”

In het Ministerieel besluit van 13 maart 2019⁵ tot uitvoering van het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigen in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels over de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid, wat betreft meldingen in en motivering van een beslissing over toelagen en de voorwaarden om af te zien van terugvordering van onverschuldigde toelagen – hierna MB Rechten en Plichten genoemd – worden de nadere regels over het afzien van de terugvordering van onverschuldigde toelagen bepaald in de artikelen 4 en 5.

Artikel 4 bepaalt:

“Het agentschap berekent, conform de bepalingen in het tweede en derde lid, de tussenliggende grenzen, vermeld in artikel 13, vijfde lid van het besluit van 13 juli 2018 die het mogelijk maken om ten belope van 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80 en 90 procent af te zien van de terugvordering van de onverschuldigde betaling.

Eerst wordt het verschil tussen de maximum- en de minimumgrens, vermeld in artikel 13, vijfde lid, van het besluit van 13 juli 2018, bepaald. Daarna wordt dat verschil gedeeld door negen. ·

Het resultaat van de berekening, vermeld in het tweede lid, wordt bij de minimumgrens opgeteld om tot de grens te komen waarop voor 10% van de terugvordering kan afgezien worden. Vervolgens wordt die grens verhoogd met het resultaat, berekend conform het tweede lid, om tot de grens te

⁵ BS 07.06.2019

komen waarop voor 20% van de terugvordering kan afgezien worden. Het agentschap zet deze werkwijze verder tot alle grenzen vermeld in het eerste lid zijn berekend.”

Artikel 5 bepaalt:

“Als de uitbetalingsactor bij ontvangst van een verzoek om van de terugvordering af te zien, een ontvangstbewijs naar de begunstigde stuurt conform artikel 13, eerste lid, van het besluit van 13 juli 2018, voegt hij daarbij een formulier waarop de schuldenaar zijn gezinsinkomen kan aangeven en waarbij hij de nodige bewijsstukken kan voegen.

Op basis van de gegevens op het formulier, vermeld in het eerste lid, beslist de uitbetalingsactor conform artikel 13, vijfde lid, van het voormelde besluit, of hij volledig of gedeeltelijk van de schuld afziet.

Als de bestaansmiddelen die de schuldenaar in het formulier opgeeft, minder bedragen dan de maximumgrens; vermeld in artikel 13, vijfde lid, van het voormelde besluit, worden de bestaansmiddelen van de schuldenaar gecontroleerd door een gezinsinspecteur tijdens een huisbezoek. Die kan dan het duurzame karakter van de onzekere financiële situatie, vermeld in artikel 13, tweede lid, 2°, van het voormelde besluit, vaststellen.

Als de bestaansmiddelen daarentegen de maximumgrens, vermeld in artikel 13, vijfde lid van het voormelde besluit overschrijden, is er geen huisbezoek nodig om de bestaansmiddelen te controleren.

Het agentschap kan praktische en technische richtlijnen uitwerken voor de huisbezoeken waarbij de bestaansmiddelen gecontroleerd worden.”

De meest recente administratieve onderrichtingen zijn terug te vinden in Toelichtingsnota 19 van 18 mei 2021 – aangepaste versie 26.10.2021 betreffende de vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid en de Vlabel-procedure van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket.

In Toelichtingsnota 19 wordt het volgende bepaald met betrekking tot de terugvordering van onverschuldigde betalingen:

“3.1. Uitgangspunt: alle onverschuldigd betaalde toelagen terugvorderen

Alle onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden door de uitbetalingsactoren teruggevorderd, behalve in de gevallen die o.b.v. het Groeipakketdecreet zijn uitgesloten.

(...)

3.3. Onverschuldigde betalingen: categorieën A t.e.m. E

Juridische of materiële fouten die aan de basis van een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid liggen, brengen onverschuldigde betalingen met zich mee.

Onverschuldigde betalingen zijn betalingen waarbij de decretale bepalingen en reglementeringen niet correct zijn toegepast. Elke onverschuldigde betaling wordt ingedeeld in een categorie op basis van zijn oorzaak. Deze indeling is noodzakelijk om te bepalen of een onverschuldigd bedrag al dan niet moet teruggevorderd worden.

(...)

3.5. Inhoudingen aan 10% is de norm

De terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen gebeurt, in eerste instantie, door middel van inhoudingen op de toekomstige toelagen in het kader van gezinsbeleid waarop de ontvanger recht heeft. Zo kan er maar maximaal 10 % van iedere toekomstige toelage aan de ontvanger van de onverschuldigd betaalde toelage van rechtswege worden ingehouden (artikel 1410, §4, lid 1, Gerechtelijk Wetboek). Wanneer in andere deeltentiteiten gezinsbijslagen aan de ontvanger worden uitbetaald, dan kan ook daar maar een inhouding ten belope van 10 % worden gevraagd.

Bij bedrog, nalatigheid of verzuim kan 100 % van de later verschuldigde toelagen worden ingehouden (artikel 1410, §4, lid 4 en 5, Gerechtelijk Wetboek). Indien de uitbetalingsactor meer wenst in te houden dan 10 % van iedere toekomstige toelage aan de ontvanger, dan moet dit steeds worden gemotiveerd. Bij deze motivatie houdt de uitbetalingsactor steeds rekening met enerzijds het verlagen van de schuldenlast en anderzijds het doel om de last voor de burger zo laag mogelijk te houden. Zo mogen vervallen maar nog niet uitbetaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid volledig worden aangewend om de ten onrechte uitgekeerde toelagen terug te vorderen (artikel 1410, §4, lid 9, Gerechtelijk Wetboek). Ook op vraag van de ontvanger mag er meer dan 10 % worden ingehouden. Wanneer de uitbetalingsactor overgaat tot inhoudingen, moet dit steeds duidelijk aan de ontvanger worden gecommuniceerd, vooral wanneer er enerzijds op vervallen maar nog niet uitbetaalde toelagen en anderzijds op toekomstige toelagen wordt ingehouden. Achterstallen mogen aan 100 % worden ingehouden.

Deze inhoudingen worden geschorst of beperkt wanneer de ontvanger kan aantonen dat zijn inkomen lager ligt of lager komt te liggen dan het bestaansminimum en dat dit het gevolg is van de inhoudingen op de toelagen waarop hij recht heeft. Om dit te controleren mogen de uitbetalingsactoren een onderzoek naar de bestaansmiddelen van de ontvanger voeren.

Deze inhoudingen worden stopgezet wanneer er bij de arbeidsrechtbank een zaak aanhangig wordt gemaakt. Een klacht bij de Geschillencommissie schort de inhoudingen niet op.

3.6. Afbetalingsplan: maximaal 5 jaar

Indien inhoudingen op toekomstige toelagen in het kader van het gezinsbeleid niet mogelijk zijn, kan de ontvanger via een afbetalingsplan terugbetalen. Dit plan moet steeds in overleg met de ontvanger worden opgemaakt. De hoogte van het bedrag moet zo worden bepaald dat de afbetaling van de schuld maar maximaal vijf jaar in beslag neemt. Een afbetalingsplan dat langer dan vijf jaar duurt, is mogelijk, mits de nodige motivatie waarom het plan langer dan vijf jaar in beslag neemt.”

Bij ministerieel besluit d.d. 4 november 2022 tot wijziging van het ministerieel besluit van 13 maart 2019⁶ tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigden in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels over de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid, wat betreft meldingen in en motivering van een beslissing over toelagen en de voorwaarden om af te zien van terugvordering van onverschuldigde toelagen, wat betreft de vaststelling van de goede trouw werd een nieuwe invulling gegeven aan het begrip 'goede trouw'. Daartoe werd een artikel 3/1 toegevoegd in het MB waarin het volgende bepaald is:

“§1. De goede trouw, vermeld in artikel 13, tweede lid, 1°, van het besluit van 13 juli 2018, wordt vastgesteld door de uitbetalingsactor.

Als het onverschuldigd betaalde bedrag hoger dan 1.000 euro is, legt de uitbetalingsactor de vraag tot vaststelling van de goede trouw voor aan het agentschap voor bindend advies. Het agentschap richt daarvoor een commissie op.

De procedure voor de vaststelling van de goede trouw wordt bepaald door het agentschap.

§2. De vaststelling van de goede trouw, vermeld in paragraaf 1, wordt gedaan op basis van een van de volgende categorieën van behartenswaardigheid:

1° handelingen van natuurlijke personen of rechtspersonen, zonder betrokkenheid van de leden van het feitelijk gezin, waardoor de begunstigde niet als veroorzaker van de terugvorderingen kan worden aangezien;

2° de personen die deel uitmaken van het feitelijk gezin, het rechthebbend of rechtgevend kind, bevinden zich in een behartenswaardige gezondheidstoestand;

3° externe factoren waardoor de terugvordering van de onverschuldigd betaalde toelagen disproportionele leedverzwaring toebrengt aan de begunstigde.

In het eerste lid wordt verstaan onder feitelijk gezin: het feitelijk gezin, vermeld in artikel 2 en 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 september 2018 tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag en artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 betreffende de selectieve participatietoelagen leerling.

§3. Het agentschap stelt jaarlijks het inhoudelijke verslag op over de vaststelling van de goede trouw, vermeld in paragraaf 2, dat minstens rapporteert over het aantal gevallen en het overeenstemmende budget en brengt dat ter kennis van zijn raad van bestuur en van de bevoegde minister.”

Verder kan daarbij verwezen worden naar volgende administratieve onderrichtingen in Mededeling A/40 van 8 december 2022 betreffende behartenswaardigheid van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket:

⁶ (BS 13.12.2022, inwerkingtreding 23.12.2022)

“1. Context

Het Groeipakketdecreet van 2018 voorziet in artikel 103 §2 dat de uitbetalingsactor kan afzien van de terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van gezinsbeleid.

Het BVR Rechten en Plichten van 13 juli 2018 bepaalt in artikel 13 dat de schuldenaar aan wie een beslissing tot terugvordering van het onverschuldigd bedrag is meegedeeld een verzoek kan indienen bij de bevoegde uitbetalingsactor. Dit verzoek kan alleen ingewilligd worden als de schuldenaar te goeder trouw is en zich in een onzekere financiële situatie bevindt.

De Vlaamse regering keurde op 11 februari 2022 de wijziging van artikel 13 BVR Rechten en Plichten goed die betrekking heeft op de mogelijkheid om af te zien van de terugvordering van onverschuldigde toelagen in het kader van het gezinsbeleid. Met deze wijziging wordt het begrip “goeder trouw” voortaan gedefinieerd als volgt: zich in een behartenswaardige positie bevinden.

De wijziging van de definitie van het begrip heeft tot doelstelling om afstand van terugvordering te kunnen verlenen in schrijnende situaties die voorheen niet voorzien waren in de definitie goede trouw “wist of kon redelijkerwijze weten” en zo tot maatschappelijk ongewenste situaties leidde. De minister bepaalt de wijze waarop de goede trouw in bijzondere, gemotiveerde gevallen of in bepaalde categorieën van gevallen wordt vastgesteld. Dit resulteerde in het MB van 4 november 2022 (cfr. infra 5. Regelgeving).

2. Voorwaarden en criteria

2.1. Algemeen

(...)

In alle andere situaties ligt het initiatief bij de begunstigde(n). Als een begunstigde wenst dat de uitbetalingsactor afziet van een terugvordering, dan moet(en) de begunstigde(n) hiervoor een verzoek richten aan de uitbetalingsactor. Uiteraard geldt ook hier de informatieverplichting van de uitbetalingsactor t.o.v. de begunstigde(n) en moet(en) de begunstigde(n) geïnformeerd worden over de mogelijkheid van een verzoek tot afstand van de terugvordering.

Het verzoek tot afstand van terugvordering dient te gebeuren door de ontvanger(s) van de toelagen.

(...)

2.2. Voorwaarden

Het verzoek tot afstand van terugvordering vanwege de begunstigde(n) kan enkel positief worden beantwoord indien het verzoek voldoet aan twee cumulatieve voorwaarden. In dat geval kan de schuldvordering geheel of gedeeltelijk worden kwijtgescholden.

Deze twee cumulatieve voorwaarden zijn:

- 1. **de goede trouw:** de begunstigde(n) moet(en) zich in een behartenswaardige positie bevinden. (De oorspronkelijke definitie van 'de goede trouw' is het niet weten of redelijkerwijze niet kunnen weten dat men ten onrechte toelagen heeft ontvangen, wat uitgehouden wordt door de mededelingsplicht.)*
- 2. **de financiële voorwaarde:** het gezin beschikt over geringe bestaansmiddelen binnen de grenzen bepaald in artikel 13 BVR Rechten en Plichten.*

De financiële situatie van begunstigde(n) kan door een solvabiliteitscontrole aangevraagd bij het team sociale begeleiding en toezicht onderzocht worden:

- Bestaansmiddelen bedragen maximum 1.795,57 euro: een afzien van terugvordering is mogelijk.*
- Bestaansmiddelen zijn lager of gelijk aan 1.197,04 euro: er kan voor 100% worden afgezien van terugvordering.*

Let op: de financiële voorwaarde, via een solvabiliteitscontrole aangevraagd bij het team sociale begeleiding en toezicht, wordt slechts onderzocht indien voldaan is aan de eerste voorwaarde van de behartenswaardigheid. Ingeval de uitbetalingsactor evenwel reeds beschikt over bewijsstukken en informatie waaruit vrijwel onmiddellijk kan geconcludeerd worden dat de aanvrager(s) niet voldoe(t)(n) aan de financiële voorwaarde, kan de uitbetalingsactor reeds een beslissing nemen m.b.t. behartenswaardigheid op basis van het financiële criterium en dient de eerste voorwaarde van de goede trouw niet meer onderzocht worden. De uitbetalingsactor brengt het dossier in elk geval wel nog voor op het behartenswaardigheidsplatform wanneer de schuld meer dan 1.000 euro bedraagt. Bedraagt de aanvraag een schuld 1.000 euro of minder, dan kan de uitbetalingsactor onmiddellijk een beslissing nemen op beide punten.

Elke beoordeling blijft een individuele beoordeling op basis van de aangeleverde bewijsstukken en informatie. De informatie wordt in de mate van het mogelijke gecheckt door de gezinsinspecteur.

De uitbetalingsactor stelt – in het kader van goed dossierbeheer – de behartenswaardigheid vast. De uitbetalingsactor oordeelt hierover op basis van alle aangebrachte en aanwezige elementen in het dossier.

Wat betreft de beoordeling van de voorwaarde van de goede trouw ingeval er twee ontvangers zijn, moeten zij beiden voldoen aan de voorwaarde van de goede trouw op basis van hun gezinssituatie.

- Indien de twee ontvangers samenwonen en/of ze doen beiden een aanvraag, dan dienen ze allebei te voldoen aan de voorwaarde van de behartenswaardigheid.*
- Indien de twee ontvangers niet samenwonen en slechts één van hen doet een aanvraag, dan dient de ontvanger/aanvrager te voldoen aan de voorwaarde van de behartenswaardigheid.*

Wat betreft de beoordeling van de financiële voorwaarde ingeval er twee ontvangers zijn, dan moeten ze beiden voldoen aan deze voorwaarde o.b.v. hun gezinssituatie.

- *Indien de twee ontvangers samenwonen wordt er rekening gehouden met hun gezamenlijke bestaansmiddelen.*
- *Indien de twee ontvangers niet samenwonen wordt er rekening gehouden met de bestaansmiddelen van hun feitelijk gezin en die van de eventuele echtgenoot of wettelijke samenwonende (ongeacht of zij samenwonen – cfr. artikel 13 BVR Rechten en plichten begunstigen).*
- *De beoordeling gebeurt elk voor hun aandeel (1/2 van de schuldvordering). Zoals hierboven reeds gesteld, dient wel voorbehoud gemaakt te worden t.o.v. de andere ontvanger dat de gehele som kan ingevorderd worden lastens deze.”*

(...)

3. Behartenswaardigheidsplatform

Er wordt een Behartenswaardigheidplatform opgericht waar alle uitbetalingsactoren samen met een jurist van het team Sectorbeheer van het VUTG een richtinggevend advies zal uitbrengen. De afstanden van schuldvorderingen die meer dan 1.000 euro bedragen worden onderworpen aan een vierogenprincipe (naar analogie van de aanpak van het fraudeplatform).

Het Behartenswaardigheidplatform ziet toe op de eenvormige besluitvorming in de dossiers die aan haar worden voorgelegd. De adviezen en de eindkwalificatie zullen steeds strikt en restrictief geïnterpreteerd worden.

Het platform vergadert tweewekelijks. Zo kan binnen een korte tijdsspanne – na het eventuele onderzoek van de financiële voorwaarde – een antwoord gegeven worden aan de begunstigde(n).”

7. Beslissing

Gelet op het Decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van verzoekster ontvankelijk doch **ongegrond** is in die zin dat dient te worden vastgesteld dat verzoekster in de periode van mei 2020 tot en met september 2023 (periode van terugvordering) een feitelijk gezin vormde met haar echtgenoot, de heer overeenkomstig artikel 1, 2° juncto art. 3, §3, 2° BVR Sociale toeslagen.

Op grond van de aangebrachte stukken acht de Geschillencommissie het onvoldoende bewezen dat verzoekster de diensten heeft willen misleiden zodat de Geschillencommissie van oordeel is dat er geen fraude kan worden weerhouden. De Geschillencommissie meent dat de verwerende partij het dossier van verzoekster in die zin moet herzien (in het licht van de nalatigheidsinteressen en de verjaringsperiode).

De Geschillencommissie wijst erop dat de verzoekster een aanvraag kan indienen om af te zien van

de terugvordering. Verzoekster dient hiertoe een aanvraag (dit is mogelijk per e-mail gericht aan de uitbetalingsactor) in te dienen indien zij meent aan de voorwaarden te voldoen (zie supra 6.).

Aldus uitgesproken te Brussel op **3 mei 2024**;

De commissie was samengesteld uit:

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

Mevrouw Linda Aerts (Opgroeien regie) en mevrouw Renata Sterken (Parentia), leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de derde dag na de datum van de kennisgeving van deze beslissing (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens